

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt
kétyszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtatás és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Hiuság.

(y) Ha csak egy kissé is szemügyre vesszük úgy az egyesek, mint általában a társadalom életét, a hiuságot, az emberi lélek e leggyarlóbb tulajdonát ott látjuk settenkedni lépten-nyomon. Öltözetünkben épügy, mint lakásainkban, a jótékonyosság gyakorlásában épügy, mint az Isten házában a hiuság vörös fonálként húzódik keresztül. Ha másnak csinosabb, szebb s ami fő, divatosabb ruhája volna, mint nekem: a hiuság ördöge rögtön megmozdul lelkemben s nem nyugszom addig, míg — bármi áron — e rút szenvedélyemet ki nem elégitem. Ha lakásomban nincsen meg az a csillogás-billogás, mint ismerősömében, vagy talán egy butodarabbal kevesebb van, mint másnak: no már akkor se éjjelem, se nappalom. A hiányt ki kell pótolni; van pénz, nincs pénz, ez másodrendű dolog. Ha Péter atyámfia valamely jótékony célra 5 koronát juttatott, ha szakad is a cérna, nekem annak kétszeresét kell adnom, hiszen csak valamivel több vagyok annál a sehonnainál. Ha egy új ruhám van: divatos szövet, modern szabással, azt első sorban is az Isten házába viszem. Sok ott a szem, a kíváncsi nép s aztán a kritika, az istenfélő lelkekben megtisztulva, bizonyára kedvező is lesz, ha mindjárt a második bemutatón a főútcán valamivel gyöngédte-
lenebb elbírálásban is részesülne.

Elvégre is azonban ez s az ehhez hasonló dolgok nem is olyan égbekiáltó bűnök, amelyért akár az egyesekre, akár pedig a társadalom összeségére „Feszítsd meg!”-et kellene kiáltanunk. Életet adó nedve ez a mai kornak, amelyet az ő remek alkotásaiban megakadályozni annyit tenne, mint a napot megállítani az égen. Nagy munka lenne, erre ki sem vállalkozhatnék.

Azt azonban, hogy meghalt kedveseink, ismerőseink re atalánál a kegyeletet a hiuság ne érintse, azt igazán megtehetnők.

Valahányszor ugyanis egy-egy halott temetésénél a drágábbnál drágább koszorukat, a cifrábbnál cifrább temetési díszleteket látom, bár lelkem mélyéből honorálok a kegyelet nemes érzelmét, mégis meglátom abban a hiuságot is.

Hiszen beszéljünk egyenesen, nem az volna-e lelkünknek a meghalt iránt érzett legszebb, mert legmaradandóbb kegyelete, ha abból a kidobottak mondható pénzből, amelyet koszorukra, a díszletekre áldozunk — a szegény sorsuaknak, a hátramaradottnak segítő kezet nyujtanánk. A jobb móduaknál, pedig ahol a temetés fénye, a koszoruk tömege százakat emészt meg, dob oda a föld sarába — koszorú megváltás címén egy alapot teremtenénk az anyira szükséges jótékonyosság gyakorlására. Szebb megnyilatkozása volna ez az

igazi kegyeletnek, mnit a koszorúknak már pár nap alatt foszladozó selyemszalagja. A mellett humanus is!

Praktikus szász atyánkfiai több erdélyi szász községben koszorú megváltás címén, mint tudjuk szép összeget gyűjtöttek össze. A szegény, elhagyott árvákat, özvegyeket, különféle jótékonyági egyesületeket segítyezik abból. Bizonyos, hogy a szegények hálás szívében állithatunk legszebb emléket elhunyt kedveseinknek. Jó volna ezen gondolkodni s a sirnál ne az enyészet mindent felfaló Molochjának, hanem már hitünknel fogva is az életnek, a föl-támadásnak nyujtsunk táplálékot.

Gazdákat érdeklő elvi jelentőségű határozat.

A közigazgatási bíróság egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a mezőgazdasági célból közlekedő fogatok, vagy hajtott állatok és az azok hajtására szükséges egyének vámmentessége azon határon belül, melyhez tartoznak, a kompokra és révekre is vonatkozik, ellenben mezőgazdasági célból a komppal gyalog átkelőknél vámmentességre igényük nincsen.

A tejszövetkezetek szaporodása. A földmívelésügyi minisztérium most adta ki a magyar tejszövetkezetek 1903. évi kimutatását, amelyből kitűnik, hogy hét év alatt a tejszövetkezetek száma 517-re szaporodott. A tagok száma 50,450, az üzletrészeké 94.664. Ezek a szövetkezetek a múlt évben 886 millió liter tejet dolgoztak fel. Évi bevételük 10.5 millió korona. A tejszövetke-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

Jókai és egy székely tanító.

— A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája. —

Régóta hirdetem azt az elvet, hogy a székelységre vonatkozó legkisebb dolgot, eseményt is jegyezzük fel a jövő számarára.

Egy kedves epizódot közlök itt, melynek fő hőse egy Csikországbeli derék székely tanító, kit sorsa Esztergomba vitt, hol áldásos munkásság után, mint „primási főtanító” hunyt el. Györffy Ivánnak hívták. Ilyen lelkes székely embert alig ismertem. A nagy eszü, erős jellemü, vidám, sziporkázó ötletekkel gazdag kedélyü, híres adomázó férfi — ki „hazai író, de legtöbbször hazasíró hű fia volt székely népének” — a messze idegenben is megmaradt hű székelynek, nem úgy, mint azok, kik, ha „valamire felcseperednek”, benső érzésükben is egészen megváltoznak.

Györffy Iván gazdag tanügyi munkásságot fejtett ki tettel és tollal. Könyvei mindannyi jeles uttörő eszköz volt az újabb tanügyi fejlődés terén. Az itt közölt pohárköszöntője — mely, gondolom, a nyolcvanas évek elején nyomtatásban is megjelent — *elmésen foglalja szövegbe Jókai legtöbb munkája címét s egyszersmind eredeti vonásokban tünteti fel az eszes és gazdag kedélyü székely tanítót. Ilyen emberekről mondhatta Trefort: „Ismeretek olyan tanítókat, hogy kultuszminiszternek is jól beválnának.”*

Ez a pohárköszöntő a fővárosi „Irók és művészek társaságának” esztergomi kirándulása alkalmából tartott diszebeden mondott el 1880. év június 6-án.

„Hölgyeim, Uraim! Mindenekelőtt bocsánatkéért s kegyes concessiojukért kell kérve könyörögnöm, hogy most, midőn e kedves ünnepély alkalmából, szebbnél-szebb felköszöntések kíséretében annyi sok kitűnő író kéz emelt már poharat, mégis meg nem birom tagadni magamtól azt az örömet, hogy élve a kellemesen kínálkozó kedves alkalommal, magam is poharat ragadjak s ez erős bor mellett gyengé szavaimmal ünnepélyünk leg-
ünnepeltebb-jeinek ismételt felköszöntésére, fel-emeljem.

Főlemelem pedig poharamat az erdős-völgyes szép hazának, a kies Erdély büszke bércei közt székelő *székely nemzetnek* nevében, melynek magam is messze földre kivándorlott, kivetődött, vagyis székelyesen szólván, „messzére elkövetkezett” szülöttje vagyok.

Nem egy izben szokták enyelgő tréfával szememre vetni, hogy ahol s amikor csak szerit ejtethem, mindannyiszor különös elöszeregettel szoktam székely származásomat s szegény jó székely nemzetemet szóba hozni.

De hát engedelmet instálok, hogy ehejt így találám mondani, hanem hát igen szép számmal vagyunk itten, akik előtt nem ismeretlen amaz üsmeretes székely szólás mód, amely azt mondja, hogy „székely szülte a magyart, ette vóna meg!” Erről eszembe jut egy alkalmi adoma. Az egyszerű székely emberrel az az eset történt, hogy megházasodott. — Idő múltán találkozott egyik barátjával. „No pajtás, kérde emez, hallom, megházasodtál: no, s hát hogy vagy megelégedve a feleségeddel?” Jaj atyafi! feleli búsan a kérdezett, hadd el ne is kérdezd. Barátom, mikor feleségemet elvettem, úgy szerettem, hogy majd

megettem; most meg úgy bánom, mint a kicsi kutya, hogy akkor csakugyan meg nem ettem.”

A szegény jó székely nemzet is nem egyszer elmondhatná okkal-móddal, hogy mikor születtem a magyart, úgy szerettem, hogy majd megettem, most pedig — — — Mert hát instálom alássan, az egész világ előtt világos s a Nagymagyarországot lakó magyarok is erősen jól tudják, csakhogy egy kicsit elfelejtették, miszerint *A magyar nemzet története regényes rajzokban* hagyta ránk utódokra, példa és örökség gyanánt azon vérről festett *Csatáképek* emlékezetét, melyekben a vitéz székely nemzet századokon át hősi-
leg megóvta Nagymagyarországot a török, tatár áramlatok ellen, mikor a nemzetre *Szomorú napok* jártak, amikor majd mindig *Véres kenyér* volt, ha volt a szegény székely szük tarisnyájában, s a mikor szomorú napirenden volt a *Törökvilág Magyarországon*. Igen, Uraim! a jólelkü székely nép századokon át védbástyája volt Magyarországnak, mint emez volt Európának. És mégis: míg a magyar a nyugati szomszédoknak a tett szolgálatok elfeledése miatt egy-egy körülgarnirozott szemrehányó hanggal szerez szomorú szívének némi szátisfactiot: addig a mostohának tekintett székely testvér panasz nélkül szántogatja sovány barázdáit s mindezek dacára e rokonszenves nép *Egy elátkozott család*-ként századok óta a *Szegénység utjára* van taszítva és ez utról talán a *Jövő század regénye* szerint letérni csak akkor fog, mikor az ichor korszak kormányozható aerodromjai megszületni fognak valahol *A János pap országában*.

No, de most veszem észre, hogy a mostani *Politikai divatok* szerint s a mostan divó *Szélcsend*

zetek 39 vármegyében vannak megoszolva. A tejszövetkezetek szaporodásával vajkivitelünk is jelentékenyen növekedett. A kivitel értéke a növekvő belfogyasztás dacára máris meghaladta a 10 millió koronát.

Krónika.

— Fővárosi levelezőnkől. —

Budapest, május hó 27-én.

Az elmúlt hét eseményei közül messze ki-magaslott nálunk az aratási kilátások találgatása. A hosszú ideig tartott korai szárazság majdnem kétségbe ejtette a közönséget s a börze spekuláció kezdte a gabona árát mesterségesen emelni. Jött azonban a jótékony eső s a papiros buza ismét piacra került és a gabona ára újból szállt lefelé. A termés pedig silány lesz s az aratási kilátások várakozáson felüli módon rosszak.

Igen érdekes, hogy X. Piusz pápa az „Ausztia“ katolikus diákegylet két katonatiszt tagját nagy kitüntetésben részesítette, a miért párbajra való kihívást nem fogadtak el s akiket a miatt tiszti rangjuktól megfosztottak. Az egyiknek a Pro Ecclesia et Pontifice diszkeresztet és a másiknak a Szent Gergely-rend lovagkeresztjét adományozta.

Az első női hitszónok is megjelent a világ porondján. Ez a nő Shaw Anna dr kisasszony, az Amerikában előnyösen ismert unitárius prédikátor, aki a Berlinben közelebről tartandó női kongresszuson fog szónokolni.

Fegyverkezünk s a milliók csak úgy gördülnek az állampénztárakból öldöklő szerszámokért. A világ béke illuzoriussá vált. A fumei torpedógyár négyöt esztendeig el van foglalva teuger alatt járó szörnyetegek készítésével. Jelenleg Ausztia-Magyarország 116, Franciaország 126, Oroszország 94, Olaszország 60, Svéd- és Norvégia 24] és Hollandia 12 torpedója van munkában Ezenkívül Olaszország 17 kompresszort és későbbi szállításra újabb 70 kompresszort rendelt.

A delegációk a pünkösztől ünnep k elmúltával ismét megkezdték működésüket. Szóba került a magyar ipar védelme a hadseregben, az ezrednyelv kérdése, a hadbírák s a katonai lelkészek ügye és más dolgok.

alatt az ily *Árnyképek* szellőztetése nem egészen évadszerű; ennél fogva tehát szóm egybekeverem, hogy immánc esmét elő kezzem a dógot, ki meg-tér idvezül, hát én is visszatérek oda, ahol az imént elhagyám s ujjlag azt mondom, hogy „Székely szülte a magyart!“ Igen, de nemcsak a magyart, hanem a színművészet diadalmas királynőjét is, kiről mindnyájan tudjuk, teljes 13 próbás tüzrólpattant telivér székely menyecske, a kedves Háromszék kies rónájának kellő közepéből, ahol teremnek a gyönyörű *Háromszéki leányok*.

A mi művészetünk kedves királynője nemcsak a háromszéki székely leány, hanem azon küjjel még (a székelyeknél nagy szó) jószágos leány is, ki szeretett férjének nemcsak egy jószágot, de egy egész országot hozott hozományul. Hozta ugyanis művészetének hódítással szerzett birodalmát, melynek trónján elbűvölő művészetének varázsvesszejével s a *Köszívű ember-t* is megindító hangjának isteni erejével milliók felett — igaz, nem alkotmányos módon, mert hát korlátlan hatalommal és mégis édes despotizmussal — uralkodott.

Nász hozományul vitt egy fennkölt nemes szívet, melynek jószágát élénk varázsolják azok a beszélő, szédítő szép szemek, melynek villanó ragyogására rajongásba jönnek nemcsak a *Szerelmem bolondjai*, hanem a *Régi jó táblabírák* leghidegebb vérű példányai is. Ez örökszép szemek, e semmiféle kincsekkel össze nem hasonlítható *Fekete gyémántok* boldogító sugarainak főrészüik volt abban, hogy azok birtokosának *Élet útjai*-ra, a *Hétköznepok* után is az ünnepnapok láncolata következett, melyen édes otthonának minden órája *Rózával* van édesítve s rózsával volt ékesítve; mert midőn a magyar színművészet királynője a magyar irodalom birodalmának fejedelmével koronáját kicserélte, akkor mind a két fél nemcsak nyújtott, de nyert is: szerelmet koronáért s *Koronát szerelemért*. A ki ily boldogító kincset magáénak mond-

A keletázsiai háborúról elterjedt azon hírek, mintha az oroszok Hai-csöng vidékén komoly ütközetben megverték és visszaszoritották volna a japánokat, semmiféle megerősítést nem nyertek, sőt a japánok sikereiről bő tudósítások érkeznek.

Sok komoly dolog közt nem érdektelen az a kedves apróság sem, a mely Egerből indult világkörütrajára. Körhinták, vásári látnivalók, csepürágók és ezermesterek sorában egy viaszbaba-bódé is volt s abban nagy garral Lucchenit, áldott lelkű Erzsébet királynéknak genfi gyilkosát. Vitéz Mátyás uram is odament s megkérdezte, hogy vajjon csakugyan az volt-e a gyilkos? A komédiás igenlő feleletére pedig — se szó, se beszéd — fokosával lesuhintott és a Luccheni-viaszbáb . . . apró darabkáiban hevert a földön. — „Ez se gyilkol több királynét!“ — mondta a harcias gazda. Aztán hosszas alkudozás után kifizetett 80 koronát az okozott kárért. Mikor pedig elment, így szólt: — „Ha 100 pengő lett volna az ára, akkor is leütöttem volna a kutyát“.

A hamisítatlan magyar lélek nyilatkozott meg Vitéz Mátyás uram jámbor tetteiben. Szomorú jelenség azonban ezzel szemben elég van s ilyen az is, hogy a Tudomány-Egyetem quaesturájában sikkasztásnak jöttek nyomára. 5692 K hiányt fedeztek föl. A tett elkövetésével Krics József hivatalnokot gyanúsítják, aki tagad.

Magyarország mégis csak magyar lesz aprékint — legalább nyelvében. A hadtestparancsnokság budai palotáján mostantól kezdve ott ékeskedik a magyar fölírás is: „Császári és királyi hadtestparancsnokság“. Azt mondják, a kiktudják, hogy rövid időn belül követni fogja mind-megannyi, aki eddig német is, vagy csak német volt.

Különös eset történt három bukaresti egyetemi hallgatóval a fogarasi havasokon. A vakmerő diákok vezető nélkül jó magasra mentek már az egyik hegyen. Hirtelen sűrű köd lepte el a hegy-séget s az eső is megeredt. Paska Ilia hálólhelyet keresett s eközben elszakadt társaitól. A mint így mászkált, egyszerre elcsuszott és lefelé gurult, de belekapaszkodott egy sziklába. Görcsösen szorongatta hajnalig, mikor végre észrevette, hogy mintegy félméternyire szilárd hegyoldal van. Elbocsátotta a sziklát és eszméletlenül bukott le a fűbe.

hat, százszorta gazdagabb, mint egy százezreket érő jószágokat összeváltogatott s összeváltogatott *Uj földes ur*, vagy akár egy ős *Magyar nábob*; a miből az is kiviláglik, hogy *Erdély aranykora* voltaképen nem is az Apafi fejedelemsége idejére, hanem azon korra esnek, amikor az aranytermő Erdély e drága kincsét adta Magyarországnak s a magyar irodalom *Arany ember* ének.

Azt mondhatná a jó öreg Verböczi, sőt mondja is valahol a *Tripartitumban*, vagy a *Corpus jurisban*, hogy „*Mulier non nobilitat*.“ A nő nem nemesít. Jaj, kedves jó öreg legislatorom! hogy el volna maga ma maradvá a világtól! Dehogy nem nemesít, éppen egy olyan nő, kiről maga Molière legistenibb inspirációi közepette valaha álmodhatott s ki nemcsak szívre, hanem származásra nézve nemes volt. És még is mind-amellett, hogy ünnepelt Urnőnknek minden tekintetben legnemesebb férfja a nemesség minden ne-mével mintegy körülbástyázva volt, mégis a szülőföld iránti szeretett mondott egy módot, melynek útján a nő a szeretet férjet egy újabb nemességgel, a vén Verböczi dacára is valódi indegenátussal feldiszipte.

A szerető székely feleség avatta fel ugyanis a férjet a nemes székely nemzet tagjává. A székely származású nemes nőnek köszönheti a székely nép hazája, hogy a megszekelyesített nemes férj lángoló lelkesedésének egész hevével testvérként szereti a szegény jó székely népet s hogy ő nemcsak amolyan címzetes, hanem igazi, valóságos diszszékely. De ünnepelt Urnőnk még nevének is osztályosává tette élettársát, aki e kedves névben egy nagyon is találó praedicatumot bír; mert alig hihető, hogy Nagymagyarországon akadna még egy másik név olyan, melynek viselője oly igazán rászolgálna e szép előnévre: *Laborfalvi*. Erre aztán nehezen lehetne elmondani, hogy „*lucus a non lucendo*“, — laborfalvi a non la-

Társai dél felé akadtak rá s ezaiatt Paska fekete haja teljesen megöszült.

A főváros utcáin egy színes falragasz kelt élénk feltűnést és gyakran kisebb-nagyobb csoportok jönnek össze előtte. A falragasz bikaviadalt szemléltet s tudatja, hogy a jövő hónap elején az állatkertben egy bekerített helyen, bikaviadatok lesznek. A bikaviadaltok tudvalevőleg az „Idegen forgalmi vállalat“ rendezi, mely Spanyolország legelőkelőbb toreadorját vadon nevelt bikákkal szerződtette e célra.

Harminchat tanítónő kellett Budapest fővárosnak s ötszázöt pályázott és szinte valamennyinek kitűnő diplomája van. Az állások fogynak, a jelentkezők szaporodnak. Ha egy dijnokot keresnek, ötven ügyvéd, husz orvos, tizenhat professzor és vagy száz össze-vissza irástudó ember jelentkezik. Lehetetlen meg nem látni, — írja „Az Ujság“, igen tekintélyes lap — hogy az ötszázöt száanalomra méltó tanítónő mögött egy nagy társadalmi probléma bujkál. Betegség, aminek még nem adtak nevet. Joggal elnevezhetjük szellemi tultermelésnek s ha a bacillusát keressük, azt se nehéz megtalálni: a nagyralátás az. Az úkeinknek volt egy mondásuk: Legyen a fiú okosabb az apjánál. És századokon keresztül minden apa különb mesterségre fogja a fiát, mint az övé volt. És így elszaporodnak az urak és kivesznek a munkások. Maradiságnak látszik első pillantásra, hogy fölpanaszoljuk a szellemi erő gyarapodását. — És mégse lehet hadsereget csinálni csupa generálisból. A szellemi tulprodukción, hogy miféle veszedelemnek a szülőanya, — nézzünk csak magunk körül. Diurnistáknak jogvégzett emberek jelentkeznek, egyszerű vasutasnak hites ügyvédek, diplomás tanárok, kész orvosok. Legalább kitűnően végzik a dolgukat? Dehogy, borzalmasan végzik. A nagyobbra hivatott ember apró dolgot kelleltenül csinálja és hebe-hurgyán. Elégedetlen magával és elégedetlen a környezetével. Nagy igényei vannak és természetes panaszai. Pusztítja magát és rontja a környezetét. És számítsa ki, aki érti a számvetést, mennyi ezer és ezer millió pusztuló tőke hever ebben a szellemi tulprodukciónban. Mennyi való-ságos kincs, mennyi elpocsékolt idő, mennyi kárbavesztett munkaerő . . . A társadalmat kell

borando. Mert hisz mesés munkásságu, koszorus írónk maga a megtestesült l a b o r. És e mesés munkásság kvantitása és kvalitása közt megosztott csodálatunk közepette kérdezhetnők, hogy micsoda geniusz adott erőt e munkássághoz? Egyértelműleg hangozhatnék a felelet, hogy *Keresd az asszonyt*, mert a *Férfi sorsa a nő*. — És, ha tovább kérdezzük: mi lehet az a kötelek, a mi szépirodalmunk fejedelmének nemes szívet a szegény jó székely nemzet szívével oly szorosan összefűzi? Az elszakaszthatlan erős rózsalánc alig egyéb, mint *Egy asszonyi hajszál*.

Miután egy magasztos mintaképbemutattam, hogy *Milyenek a nők*, „*venio nunc ad fortissimum virum*.“

Hogy ki legyen e vir? nem is kell mondanom, Hiszen az ő nevével őrli minden malom.

Azt hiszem minden magasztalás mellőzésével elég csak megemlítenem, hogy e férfi, kinek ragyogó szépségű regényeit gyönyörrel fogjuk olvasni még akkor is *Mire megvénülünk*, nem más, mint a magyar szépirodalom fejedelme s jelenleg a szép birodalom egyházfejedelmi fővárosának kedves vendége: *Jókai Mór*. — Hölgyeim, Uraim! A hazai híres toasztirozóknak veterán választófejedelme, a jó *Királyi Pál* kellenék ide most ezen *Királyi pár*-nak méltó megéneklésére. De mindamelllett is midőn kiváló vendégeink e két ragyogó gyöngyének tiszteletére ezen Prükler pártiótánk potrohos palackjaiból patakzó pompás potya pezsgővel telt pohárnak gyönyörűen gyönyöző és hatalmasan habzó hazai nektárát s ezzel együttesen habozó gyenge szavaimat magásra emelem: merem mondani, hogy erőtlenszózatom messzebbre menő tájakig harsogó visszhang visszaverődését fogja felköltöni. Igenis, mert ma Magyarország népeinek millióival hétszáz-ezernyi székely szerető szívének szavazata csatla-kozik mi hozzánk, hogy osztozó atyafiakul fogad-

javitani a jövő évtizedeken és nem az ágyukat...

Ezzel aztán be is fejezheiem kissé hosszúra nyult szemlélődésem azon ohajtással: földmivelés, ipar- és kereskedelem magyar hazánk teherhordozói, jöjjön el országotok, hogy valaha felétek is így gyülekezzenek a művelt elemek raja...

Az egyenes adók 1904-ben. Az állami költségvetés szerint az egyenes adók címén 1904-ben bevételezendő összeg 217.163.000 K-ra fog rugni, ami a múlt évi előirányzattal szemben 6 millió K-s emelkedést mutat. A földadó összege 65.612.000 K-val, a házadó 25 millió, a keresetadó 47 millió, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója 8 millió, a bányaadó 520.000, a kamat- és járadékadó 10 887.000, a vasuti és gőzhajózási szállítás használati adó 19 millió, a nyerevényadó 4000, a fegyveradó és vadászati adó 900.000, a hadmentességi díj 3.430.000, az általános jövedelmi pótló 34 052.000 és a késedelmi kamat 2 millió K-val van előirányozva. Feltűnő az emelkedés a késedelmi kamat tételénél, melynek összege 733 000 K-val volt 1903-ban előirányozva.

Különbélek.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi m. kir. miniszter Daróczy István székelyudvarhelyi m. kir. posta- és távirtda segédtiszt jelöltet posta- és távirtda segédtisztnek nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Szentpétery Ferenc m. kir. posta- és távirtdatiszt, társadalmunk egyik igen kedvelt és rokonszenves tagja eljegyezte fogarasi Szabó Miklós marostordamegyei földbirtokos kedves és művelt leányát: Margitot. Gratulálunk!

— **Szabó Antal** helybeli róm. kath. kántortanító közelebről történt megválasztását a püspök jóváhagyta és az új kántor állását már el is foglalta városunkban.

Juk őket s midőn én most, mint székely ember a székely nemzet leányának, *Laborfalvi Rózának* s a székely nép szerető testvéreinek *Jókai Mórnak* egészségére poharat emelek, bizonyára több mint félmillió székely kebelének hő érzelmét tolmácsolom. És ha ez érzelmek felriadó hangja valamennyi székely kebléből egyszerre talán ki-törni: a Hargita harsogna, a Retyezát recsegné s a Kárpátok kárpitjai merepedeznének az egetráló éljenriadalra, midőn azt kívánjuk, hogy a székely nemzetnek büszkeségét és díszét Laborfalvi Róza öngyászát kedves férjével Jókai Mórral együtt az Uristen igen sokáig boldogul éltesse!

Viharos taps követte ezt a lelkes székely felköszöntést. Jókai a szónok közvetlen közelében hallgatta végig s a „rövid mondóka“ bevégeztével a székely szónokot szívéhez szoritva, arcát és homlokát megcsókolva, így szólt:

„Kedves székely atyám! Igen szépen köszönjük a feleségemmel együtt, a felőlünk hangoztatott becses megemlékezést s a mindkettőnk által oly szívbéli bensőséggel szeretett nemes székely népnek, kedves véreinknek nevében is tolmácsolt jókívánatokat. Csak egyszer csókollak meg, mert mivelhogy magamfölel is szól a felköszöntőd, ennél fogva szerénység szabálya tiltja többször tennem; de hogyha nem én rólam, hanem más akármiről szólna az irás, ez esetben azért a kedélyes kompozícióért még mindjárt másodszer is megcsókolnának.“

Azt hiszem kötelességünk ezt a székelységet érdeklő szép kompozíciót megőrizni. Irodalmilag is becses mű. Györffy Ivánt személyesen ismertem, vele leveleztem s ha Isten éltet néhány művét, levelét a „mi muzeumunk“-ban elhelyezem életrajzával együtt. Mindez Jókai halála alkalmával jutott eszembe, kinek egyik „Március 15“-ikéről sajátkezűleg irt gyönyörű beszédét is az udvarhelymegyei muzeum számára, egyebekkel együtt, megküldöm.

Fülei Sz. Lajos.

— **Újítások a cs. és kir. hadapródiskolákba való felvételre nézve.** Az 1904—905-iki tanévvel (és pedig az I-ső évfolyammal kezdve) az előadási nyelv a budapesti, pozsonyi, kassai, temesvári és nagyszabeni gyalogsági hadapródiskolákban, úgy mint a lovassági és a traiskircheni tüzérségi hadapródiskola párhuzamos osztályaiban német és magyar, a kamenitzi és károlyvárosi gyalogsági hadapródiskolákban német és horvát. A jelölteknek eszerint ezen nyelveket, a melyekben oktatják, annyira birniok kell, hogy az előadásokat követhessék. Az említett iskolákban a felvételi vizsga a meghatározott tárgyakon kívül (u. m. német nyelv, számtan és algebra, mértan, földrajz, történelem, természetrajz, természettan, (fizika), vegytan) ezután még a magyar, illetőleg horvát nyelvet is foglalja magában azon terjedelemben, a melyben az a középiskolák alsó osztályaiban adatik elő. A felvételi vizsga a nevezett iskolákban német vagy magyar, illetőleg horvát nyelven teendő le, mindamellett megengedtetik, hogy a jelöltek tudásuk és tehetségük nyilvánításának megkönnyebbitéséért anyanyelvüket használják.

— **Meghívó.** A székelyudvarhelyi unitárius egyházközség 1904. évi június hó 1-én (szerdán) a „Budapest-szálló“ nagytermében Temp'omépítési alapja javára, műkedvlői előadással és tánc-csal egybekötött hangversenyt rendez, melyre a közönséget ezuton is tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Helyárak: páholy 8 K, oldal- és támlásszék 3 K, támlásszék 2 K, zártszék 1 K 20 f, diák- és katonajegy 60 f, álló hely 80 f, karzati ülőhely I—IV. sor 60 f, karzati állóhely 40 f. Felülfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogad és azokat hírlapilag nyugtázza a rendező bizottság. Jegyek előre válthatók Gyertyánffy Gábor könyvkereskedésében. Műsor: I. 1. a) A hullámokon lépdél szent Ferenc legendája. Liszt Ferenc-től; b) Felvonulási induló. Tannhäuser dalműből. Liszt Ferenc átirata. Zongorán előadja Hollaky Arthur főispán. 2. „Fodros tükrén a haboknak“, kettős, Planquette R.-től és „Vihar“ kettős, Várney L.-től. Előadják János Ilus és Kónya Kálmán, zongorán kíséri Morascher Hugó. 3. a) Pierre. Sereďane és b) Svendsen: „Romanze“ op. 26. Hegedűn előadja Dr Damokos Andor alispán, zongorán kíséri Morascher Hugó. 4. „Az első csók“, dalkeringő Huber Sándortól. Éneklő Sándor Ilonka, zongorán kíséri Sándor Ella. II. Színre kerül: „Apró félreértések (Vigjáték 1 felvonásban Irtá Lunn József, angolból fordította: N. N.) Személyek: Sir George Coarty, Dr Szöllösi Ödön Ilona, leánya, Gotthárd Juliska. Aldermann Cayfare, Sándor Ignác. Cayfare Károly, fia, dr Balogh Elek. Jóizü Samu, Nagy Elemér. Udvarmester Szent Királyi Árpád Lujza, szobaleány, Dózsa Sárika. Ezek után tánc reggelig. A rendezőség megjegyzi, hogy Szent-Királyi Árpád (Udvarmester) ur neve tévedésből maradt ki a meghívóból.

— **A cs. és kir. nagyszabeni gyalogsági hadapródiskolába való felvétel.** Az I-ső évfolyamba az 1904—905-iki tanév kezdetével szeptember hó közepe körül kb. 30—40 testileg alkalmas ifjú vétetik fel, a ki f. évi szeptember 1-jével 14-ik életkorát már elérte, a 17-iket pedig még át nem lépte, hajlammal bir a katonai pálya iránt és valamely közép vagy polgári iskola négy alsó osztályát legalább „elégéses“ sikerrel végezte. — A „felvételi szabályok“, a melyek a felvételi vizsgára és a kérvények szerkesztésére nézve bővebben nyilatkoznak, 45 fillér beküldése után a hadapródiskolánál kapható. Felvételi kérvények csak az 1903—904-ik évi végbizonyítványával, legkésőbbben pedig folyó évi augusztus hava 15-éig az iskolaparancsnokságnál nyújtandók be. Ismétlési vizsga esetére a jelölt pótbizonyítványt ad be.

— **Sorozás.** Ez évben a második sorozás a héten folyt le városunkban. Az udvarhelyi járásból előállott 875 hadköteles egyén. Ezekből besoroztak 241-et. A sorozó bizottság polgári hatósága részéről Dr Damokos Andor alispán, Dr Lengyel József főorvos, Dr Demeter Lőrinc fő- és Szabó Nándor szolgabíró; a hadseregtől Freyberger őrnagy, Dr Fisscher ezredorvos, Schott Nándor főhadnagy; a honvédségtől Milodanovits őrnagy; Dr Zakariás ezredorvos és László főhadnagy vettek részt.

— **Jókai Mór** művészi kivitelű heliogravuer arcképe, mely a költő legutolsó és élethű képe (60 x 85 cm.) hogy a legszeleesebb körökben elterjeszthessük 10 K bolti ár helyett 5 koronáért ajánljuk a tanintézetek és társadalmi körök figyelmébe. *Ferraris* ezen világhírű műve a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatala (Betegh Pál könyvkereskedése) utján kapható.

— **Építkezés.** A sepsiszentgyörgyi dohánygyár kibővítésére 119 ezer 790 K 15 fillér van előirányozva. A dohányjövédéki központi igazgatóság erre árlejtést hirdetett.

— **Adományok a muzeumnak.** Az udvarhelyvármegyei muzeum-egyesület nevében köszönetet mondok e helyen Tompa Árpád tanár urnak, ki az alapítandó megyei muzeum gyűjtemény gyarapítására két budvári cserépleletet adományozott, továbbá Szorger Ferenc és Loschdorfer Aladár urnaknak, kik ugyanezen célra egy-egy régi pénzdarabot adományoztak. Csehely Adolf, muzeumi igazgató.

— **Az összes szépítőszereket** fölülmulja a közkedvelt Földes-féle Margit créme. Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, kiütéseket, ráncokat és egyéb arctisztatlanságot és így nemcsak szépít, hanem fiatalít is. Ára 1 K, nagy tégely 2 K. Kapható a készítőnél: Földes Kólemen gyógyszerárban. Aradon és minden gyógyszerárban, drogériában és illatszert kereskedésben. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **A Gazdák Biztosító Szövetkezete** újabb térfoglalásának híre érkezik Szegedről. A város tanácsa ugyanis zárt ajánlati versenytárgyalást tűzött ki a körülbelül 2 millió értékű ingatlanainak tüzkárbiztosítása ügyében és kétszeri árlejtés után a tanács 23 szavazattal 16 ellenében, tehát 7 szavazattöbbséggel elhatározta, hogy a kartellben levő társaságok megbízottjaként szereplő „Adria“ biztosító társaság ajánlatával szemben a „Gazdák Biztosító Szövetkezete“-nek ajánlatát fogadja el, amely már alapjában véve 165 koronával évenként olcsóbb díjjal biztosít és ezenkívül alapszabályai értelmében még díjvisszatérítést is adhat.

— **Kidobott pénz** — bármily csekélynek látszó is — az olyan hirdetésért fizetett összeg, amelyet igen korlátolt számú és nem érdekelt közönség olvas. Ellenben a „Székely-Udvarhely“ apró és rendez hirdetési — melyeket hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap nemcsak Udvarhelyvármegye székhelyén s minden valamire való és számottevő községében, hanem az ország legtávolabbi részében is sok ezren olvasnak — a legolcsóbbak, mert feltétlenül eredményt biztosítók.

— **Hogy lehet nagy hasznot elérni a baromfi tenyésztésből?** Csak úgy és akkor, ha olvassuk és megismerjük azokat a nagyfontosságú és nélkülözhetetlen eljárásokat, melyek a sikert biztosítják. E szempontból a gazdák, baromfikedvelők és tenyésztők figyelmébe ajánljuk a „Baromfitenyésztés“ című képes heti szaklapot, a melyet Hreblayné Dedinszky Adél szerkeszt. E szakfolyóirat felöleli a gazdasági- és sportbaromfi-, éneklő- és diszmadár-, galamb és házinyul tenyésztési és értékesítési kérdéseket. A baromfitenyésztés minden ágáról közölt nagyszámú cikkei mindig a legjelesebb tenyésztők írják. A lap hetenként 12—16 oldal terjedelemmel és igen szép illusztrációval jelenik meg s az ország minden részében el van terjedve. Előfizetési ára egész évre 8 korona, fél évre 4 korona. Aki 3 egész évi előfizetést szerez s annak egész évi előfizetési díját a 8 K egyszerre beküldi, az egy éven át ingyen kapja tiszteletpéldányként a lapot. Mutatványszámot ingyen és bérmentve szivesen küld a kiadóhivatal Budapest, VIII., Nap-utca 19. Ugyanott megrendelhető a „Tyuktenyésztés“ című II-ik kiadást ért baromfitenyésztési szakmunka, amelyet Hreblay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő irt s a mely 200 oldalon, 90 képből ismerteti a tyuktenyésztési tudnivalókat és fajtaikat. Ára 3 korona 20 fillér. Ugye szaklap, mint e munka egyetlenegy törekvő tenyésztő kezeiből sem hiányozhat.

— **Dioramá.** Tegnap este volt első előadása a helybeli Batthyány-terem gőzerőre berendezett képzőművészeti Diorámájának. Az érdekesnél érdekesebb és szebbnél-szebb élethű képek sok élvezetet nyújtanak a szemlélőnek. Naponta különösen este 7 órától igen kedves előadások tartatnak.

Bolti szolga. Egy szorgalmas, józan életű ember folyó évi június 1-től állandó alkalmazást nyer helybeli üzletben. Cím e lap kiadóhivatalában.

Vizsgai íráslapok legfinomabb fehér papíron 100 darabonként 90 fillérért a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerkereskedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz. a. kaphatók.

Törvénykezés.

Főtárgyalások. A helybeli kir. törvényszéknél e hó 27-én megtartott főtárgyalásokon Borbély Mózes oroshelyi lakost gondatlanságból okozott ember ölés vétsége miatt 1 havi fogházra; Stojka Márton vargyasi lakost zsarolás büntetéseért 6 havi börtönrre; ifj. Soó István, Jére Gáspár és Sándor Ignác bethlenfalvi lakosokat súlyos testisértés vétsége miatt 1—1 havi fogházra és 10—10 K pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Az első jogerős, a másodiknál vádlott felebbezést jelentett, utóbbinál a kir. ügyész és vádlottak is felebbezést jelentettek.

Bűnügyi tárgyalások. A helybeli kir. járásbíróság büntető osztályánál közelebről megtartott tárgyalásokon ifj. Oláh Márton korondi lakos közcsend elleni kihágásért 3 napi elzárásra és 5 K pénzbírságra; Fülöp D. György parajdi lakos súlyos testisértés vétségeért 14 napi fogházra és 20 K pénzbírságra; Demeter Imre óczfalvi lakos lopás vétségeért 21 napi fogházra és András Domokos szintén óczfalvi lakos ugyancsak lopás vétsége miatt 1 hónapi fogházra s egy évi hivatalvesztésre ítéltettek.

Mozgó panaszkönyv. Győr város főkapitánya érdekes s ha beválik, nagy gyakorlati kihatásu újítást hozott be a rendőri segítségre apelláló közönség kényelmére. Ezentul nevezetesen nem szükséges minden apró-cseprő panaszszal a városházára fáradni, hanem, hogy ez elkerültessek, ötven panaszlapot tartalmazó panaszkönyvet kap Győrött minden rendőr s azt jegyzőkönyv módjára köteles kezelni s magával hordani. Már most, ha valakinek valaki ellen panasza van, egyszerűen oda megy a legközelebbi rendőrhöz, bediktálja vagy beírja ezt a panaszkönyvbe s aztán aláírja. Ennek éppen annyi foganatja lesz, mintha jegyzőkönyvet vétetett volna föl panaszáról.

Csarnok.

Ha feltűnnek . . .

— Az „Elveszett sugarak”-ból. —

Ha feltűnnek a csillagok
A holdsugár regél;
Susog a szél egy dallamot,
Mely bennem régen él.

És megzendül a zöld berek
A fülemile zokog,
Keresek csöndes rejteket,
Hol én is sirhatok.

Pálmai József.

Hogyan hosszabbítható meg az emberi élet?

Weber Hermann előkelő londoni orvos egy szaklapban cikket írt az emberi élet meghosszabbításáról. Fejtegetéseinek eredményét a következő szabályokban foglalja össze:

Minden szervet erős állapotban kell megtartani.

A beteges hajlandóságokat, akár öröklöttek, akár szerzetek, le kell küzdeni.

Ételben, italban és egyéb testi élvezetekben mértéket kell tartani.

Otthon és házon kívül mozogjunk tiszta levegőn.

Korán keljünk és korán feküdjünk. Az alvás ideje ne legyen több 6—7 óránál.

Naponként fürdjünk meg hideg vízben.

Folytassunk rendszeres testi vagy szellemi munkát.

Igyekezzünk megóvni a vidámságot és a kedély nyugalmát.

Küzdjük le szenvedélyeinket és az idegeségből eredő aggodalom érzését.

Kerüljük az alkoholt és a narkotikumokat.

Szerkesztői üzenetek.

K-i. M. A székesfőváros ama templomainak kérdészet méretei ezek: Mátyás-templom főhajója 10 mtr széles, boltzáradék magassága 16-20 mtr, Erzsébetvárosi templom főhajója 8-56 mtr széles, boltzáradék magassága 16-45; Örökimádás-templom főhajója pedig 9 mtr szélesre, boltzáradék magassága 26-30 mtrre, főpárkánya 17 mtr magasra van tervezve s befogadó képessége 1529 lélek. Az össz költség 700,000 K, melyből a templomra 400,000 K esik. A többi összeg a templomhoz csatlakozó zárda-épületre és az oltár-egyesület házára fordítódik. Aigner Sándor építőművész tervét fogadták el s a kivitellel is öt bizták meg. Az üllői-uti telek, hova a templom épül, csak az ut felől szabad, három oldalon be van építve.

D. K. V. Az államvasutak hálózatának kibővítéséről szóló beruházási törvény is szentesítést nyert s így a kormányt fölhatalmazza, hogy az 1895. évi VII. t.-c.-ben foglalt székely körvasuti hálózat szászregén—dédá—gyergyószentmiklós—madéfalvi vonalát kiépíthesse. Abban igaza van, hogy a körvasut inkább luxus-vonal, mint gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeink előmozdítója. No, de ami késik, az nem maradhat el örökre s hisszük, hogy a négy székely vármegyét összekapcsoló vasut is előbb-utóbb meg kell legyen, ha a székelységet valóban a magyarság keleti védbástyájának tekintik s megmentését komolyan akarják.

Nyilt-tér*

— Rövid használat után nélkülözhetetlen. —
Igen alkalmas utazásoknál.
— Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva. —

Bizonyítványt kelt Bécsben,
1887. júl. 3-án.

Sarg's Kalodont

nélkülözhetetlen

fogtiszttító-szer.

Elsőrangú hygienikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető a fogak és szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrithatók el ez által Ennél legsikeresebbnek bizonyul a „KALODONT”, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget sem vállal a Szerk.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Benedek, Nagy és Konrád

első székely cipőraktára
Sz-udvarhelyt, Kossuth-u.

Dus választék csinos és tartós

cipőkben!

Mérték utáni megrendelések pontos kivitele. o „Fredin” cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.

1009—904. tkvi szám.

Eszenciákat

— csalhatatlan bizonyosággal — a legjobb likörök, borszeszek, különféle szeszek és ecet készítéséhez a legkitűnőbb és páratlan minőségűből szállítok Nagy megtakarítás. — Jóságért felelősséget vállalom. Különlegességekből megbízható receptek. Árjegyzéket, utasítást ingyen és portómentesen küld: Pollák Károly Fülöp, eszenciagyára Prága. Ügyönkök felvétetnek

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykereszturi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy „Albina” nagyszabeni hitelintézet végrehajtónak Bartók Karolina Horváth Istvánné székelykereszturi lakos végrehajtást szenvedő elleni 789 K 12 fillér tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a sz. kereszturi kir. járásbíróság területén lévő, a székelykereszturi 1169. sz. tjkben foglalt 417¹/₂, 417²/₂, 417³/₂ hr. sz. ingatlanra 3600 K kikiáltási ár-

ban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi június hó 20-ik napján d. e. 9 órakor alulrt tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kélt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban, a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság,
Székelykeresztur, 1904. március hó 5.

VERESS, kir. albiró.

92—904. képv. szám.

Hirdetmény.

Máréfalva vadászati joga 1904. évi július hó 1-től kezdődő 6 évre folyó évi június hó 2-án délelőtt 9 órakor Máréfalva község házában bérbe adatik.

Kikiáltási ár 20 korona.

Máréfalva, 1904. május 19.

Olasz Péter,
főbiró.

A Székelyföld legelőnyösebben ismert cipőbővő-
sárlási forrása!

ORBÁN, NAGY és TAMÁS

kész cipőáru raktára * * *
Székelyudvarhelyt, Kossuth-
* * * * * utca 2. szám.

Van szerencsénk ugy a helyi, mint a vidéki t. közönség b. tudomására hozni, miszerint raktárunkat a tavaszi idény újdonságaival bőven elláttuk s azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessünk. — Raktárunkon kaphatók — — — — — mindennemű — — — — —

férfi- és női cipők

és újdonságok, ugyszintén fehér, sárga és bordeaux gyermek-cipők a legújtanosabb árakban. — Különösen felhívjuk b. figyelmét TAN-
NERIN cipő-kenőcsünkre, mely felülmul minden reklam-kenőcsöt, dobozonként 40 fillér árban. — Megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Az idény újdonságai: Chevreux, Chevreux-lakk stb.

Saját gyártmány. o o Gyors és szolid kiszolgálás.
— — — — — Aranyéremmel kitüntetve. — — — — —

Hirdetmény.

Alólirott a fürdőző közönség tudomására hozom, hogy Szentgyházasonálhálva község tulajdonát képező „Lobogó-fürdőt” sikerült haszonbérbe vennem s miután mint uj bérlő a nagyérdemű közönség előtt teljesen ismeretlen vagyok — ezért kijelentem, hogy a közönség szolidatára kész vagyok s ezért, kiknek számítások van, kérem bizalommal hozzám fordulni.

Szoba árak és étkezési díjak igen szolidok.
Szentgyházasonálhálva, 1904. május 25.

Lajos József,
bérlő.

Mindenütt, minden gyógyszerárban kap-
ható. Otthon, valamint utazás alkalmával
nélkülözhetetlen szer a

Thierry gyógyszerész balsama

mindenütt ismeretes, min-
denhol elismerték.

Rossz emésztésnél és ennek
mellékjelenségeinél a leghatha-
tósabb, mint fölbőfűzés, gyo-
morgórcs, étvágytalanság, ka-
tarrhus, gyuladások, gyenge-
ség, fölfűvődés stb.

Göres- és fájdalomcsillapító,
köhögést megszüntető, nyálka-
oldó és tisztító.

Legkisebb postaküld. 12 kis
vagy 6 nagy üveg 5 korona
költségmentesen, 60 kis vagy
30 nagy üveg 13 korona költsé-
gmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis-
üveget 30 fillérért, duplaüve-
get 60 fillérért árusítanak.

Tessék az egyedüli és egyetlen törvényesen véd-
ett zöld apácavédjegyre „Ich dien” ügyelni. Egyedül
valódi. — Ezen védjegy utánzása és forgalombahozata-
lata, valamint más törvényesen meg nem engedett, is-
mételés nincs megengedve s az ily forgalomba
nem hozható balsamvédjegy törvényesen üldözöttetik.

Thierry A. gyógyszerész Centifoliakenőcsse

fájdalomcsillapító, puhító fel-
oldó, húzó, gyógyító stb. —
3.0 korona franko. A raktá-
rakban kicsinyben 1.20 ko-
rona tégelyenkint.

Központi raktár Budapest
Török J. gyógytára, dr Egger
Leo gyógytára, Vértes gyógy-
szertár Lugos. Közvetlen meg-
rendelések így címzendők:

Schutzengel-Apotheke des
A. Thierry in Pregrada bei
Rohits-Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beküld-
dik, úgy a küldemény egy nap-
pal előbb érkeztetik meg, mint utánvétellel és elesnek
az utánvételi költségek, azért ajánlatos az összeget
azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén meg-
tenni a rendelést és pontos címet írni.

3-904. szám.

Faeladási hirdetmény.

A gyergyó-ujfalvi közbirtokosság közhírré
teszi, hogy ujjfalvi községében *folyó évi ju-
nius hó 12. napján délután 2 órakor* kez-
dődő nyilvános árverésen eladja a nagy libán-
pataki 1902. és szilasi erdőreszben 1899. és
1901. években kijelölt vágásokban levő fenyő-
fáját.

Kikiáltási ára a libánpataki résznek 7648
K és a szilasi résznek pedig 5626 K, melyen
alul a fa nem adatik el, bánatpénz a kikiáltási
árnak 10 százaléka.

Megkésve érkező vagy az árverési szerző-
dés feltételétől eltérő utóajánlatok nem fognak
figyelembe vétetni.

A részletes árverési és szerződési feltéte-
lek az erdőbirtokos alóhírt törvényes képvisel-
őjénél megtekinthetők.

Tájékoztató szolgáljon, hogy a kihasználás
alá kerülő területek a libánpataki 21. kat. hold
kiterjedésű a községtől mintegy 20 km., a tuta-
jozható Marostól 21, az országtól 2, a Kassai-
féle gőzfürésztől 4 és a legközelebbi vasuti állomá-
stól pedig 33 km. távolságra van és hogy az
eladó fa luc és részben jegenye fenyő melma-
gasságban kéreggel együtt 10-70 átlag 25 cm.,
fagamasság 9-32 átlag 22 m., haszonfa hossz.
7-22 átlag 15 m. vastagok és 1912 m³. has-
zon fát.

A szilasi terület 45.3 kat. hold kiterjedésű
a községtől 24 km., a tutajozható Marostól 25,
a közelebbi vasuti állomástól 37. és a Kassai-
féle gőzfürésztől 7 km. van; luc és részben je-
genye fenyő melmagasságban kéreggel együtt
10-78 átlag 24 c.-m., fagamasság 9-32 átlag
21 m, haszonfa hossz. 7-22 átlag 14 m. vas-
tagok és 1872 m³. haszonfát tartalmazónak van
becsülve.

Gyergyó-Ujjfalu, 1904. május 19.

Az elnökség:

Bányász Sándor,
b. elnök,

Sólyom Péter,
b. jegyző.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas
mütrágya az összes kalászosok alá, vala-
mint a rétekre. Hatása épen oly gyors,
de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. —
Ezen kitűnő mütrágyát úgy a foszforsav,
mint a citromsavban oldhatóság és por-
finomság szavatolása mellett pontosan és
lelkiismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körut 3.,

a Thomassalakgyárak, Berlin, magyar-
országi vezérképviselője a magyar ko-
rona országainak területén.

Óvakodjunk a hamisításoktól és csak

csillag
védjegy-
gyel el-
látott
zsáko-
kat ve-
gyünk

át. Min-
den zsák
ólomzár-
ral s tar-
talomjel-
zéssel el-
látva!

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni

A Franklin-Társulat kiadása.

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most jelent meg s így most
már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak
eme leggondosabb és legdúsabb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes.
Ebben jelentek meg Pázmány Péter válogatott
munkái is. Ezt a kötetet jeles tudósunk, Fraknoi
Vilmos oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány
Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja s
együtt a XVII. század irodalmáról, az akkori
magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes
essayt nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József há-
rom évtizedre menő munkásságának legjavát is
beilleszti a magyar remekírók közé. Ekötetet Ba-
dics Ferenc válogatta össze és látta el nagybecsű
előszóval.

E két kötetten kívül megjelent még az V-ik
sorozatban Vörösmarty V. kötete, Arany János
III. kötete és Szigligeti II. kötete.

A már előbb megjelent négy sorozatban a követ-
kező művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó
alá rendezte Riedl Frigyes.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte
Vadnay Károly.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá
rendezte Zoltvány Irén.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Fe-
renczi Zoltán.

Kazinczy Ferenc műveiből. Sajtó alá ren-
dezte Váczy János.

Kisfaludy Sándor munkái, I. kötet. Sajtó alá
rendezte Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferenc munkái. Sajtó alá rendezte
Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte
Kossuth Ferenc.

Kuruc költészet. Sajtó alá rendezte Erdé-
lyi Pál.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá
rendezte Koroda Pál.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet.
Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színművei. I. kötet. Sajtó alá
rendezte Bayer József.

Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó
alá rendezte Lévy József.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá
rendezte Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I-IV. kötet. —
Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy
5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55
kötetes munka 220 korona; ennek kiegészítő-
jeként megjelent Schakspere összes művei hat
kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar
Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron
kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvke-
reskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.
(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

Betegh Pál

könyv-, papir-, író- és rajzszerekereskedésében (Székelyudvarhelyt Kossuth-
utca 15.) tulhalmozott raktár miatt kaphatók:

EMLEK-ALBUMOK fényképekhez és le-
velező-lapokhoz legolcsóbb árban.

GYERMEKEKNEK remek képes- és me-
sés-könyvek leszállított áron.

HELYI ÉS MŰVÉSZI LEVELEZŐ-LAPOK
dus választékban.

HEGEDŰK, okarinák, hegeduvonók, hu-
rok és más folszerelések elsőrendű
gyárakból.

KINAI DISZ- és kézi legyezők változatos
kiállításban.

ÉNEK- ÉS IMAKÖNYVEK különböző val-
láselekezetű hívek számára.

IFJUSÁGI IRATOK a legjelesebb íróktól
nagy választékban.

PALLAS NAGY LEXIKONA — tíz első
kötete — mélyen leszállított árban.

DERZSI ÉLET-KÖNYVE, mint állandó
házi-orvos. — Legbiztosabb gyógymód,
mely szerint az eddig gyógyíthatatlan
betegségek is házilag feltétlenül és in-
gyenesen gyógyíthatók. Elsőrendű or-
vosi véleményre az EMKE. népkönyv-
tárai számára 100 példányt elfogadott.
Bolti ára 3 K, most csak 2 korona.

A „KEGYELET OSZLOPA”. Irta Bod Ká-
roly. — Tizenegy halotti ima, kilenc
temetési beszéd különböző alkalmakra.
Bolti ára 2 K 20 fillér, most 1 K 60
fillér.

PÁLFI LAJOS: „Okszerű méhészet kézi-
könyve kérdések és feleletekben.” —
Szöveg közé nyomtatott ábrákkal; ára
1 korona.

DEMETER DÉNES: „Konfirmációi Em-
lék”, díszes képekkel. Az unitárius egy-
ház Képviselő Tanácsának ajánlásával,
ára füze 60 fillér, kötve 80 fillér.

TARCSAFALVI ALBERT: „Tört sugarak”
és „Székely hangok”. „Mély érzésű ver-
sek. Megérdemlik, hogy mennél többen
megismerkedjenek velük” — mondja
Benedek Elek. — Bolti ár 2 K 40 fillér,
most 1 korona.

FELIX: „Buddhista Káté”. Regény egy
kötetben. Bolti ára 3 K, most 1 korona.

„UJ VERSEK”. Zempléni Árpád újabb
költeményei. Negyedik kiadás, ára 1 K.

PÉTERFI TAMÁS tősgyökeres székely
írója: „Székelyföldről”, „Fenyőváry
Ibolyka” és „Paraszt dráma” című be-
szélei, regéi, góbéságai és eredeti székely
regényeinek leszállított ára 1-1 K.

NÉMETH SÁNDOR: „Keresztény Erkölcs-
tan kérdések- és feleletekben”. Az ud-
varhelyi ev. ref. egyházmegye elfoga-
dott tankönyve, ára kötve 30 fillér.

TÖLTKÉSEK a legkülönbözőbb kivitel-
ben.

PÉNTÁRCÁK, női finom bőr kiegészítők,
pénzes erszények, divatos óra- és nyak-
láncok, zsebtükrök nagy raktára.

TÁRCANAPTÁRAK legfinomabb bőrkötés-
ben mesés olcsó árakban.

SZIVAR- és SZIVARKATÁRCÁK, dohány-
szelencék és tárcák, bőr- és ujeztüstből
leszállított árak mellett, legnagyobb vá-
lasztékban.

Mélyen leszállított árak!

Mélyen leszállított árak!

Vizsgai jutalomkönyvek legdúsabb raktára!

Fogorvos Székelyudvarhelyt.

Dr Kovács Géza egyetemes orvostudor fog- és szájspecialista műterme Kossuth-utca 31. sz. alatt. Szerényebb viszonyok között levő vidéki földműveseknek foghuzásokat és más apróbb műtetteket 1 koronáért, teljesen szegényeknek pedig díjtalanul eszközöl.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Kézsmárky Akos

kocsikárpító és fényező műhelye Székelyudvarhelyt, Kökereszt-tér 1. sz. Elvállal és pontosan készít a legkülönbözőbb kocsikat, szekereket; butorok bevonását, szobapadlók fényezését; kocsik és szekérüléseket, függőlámpák, kép- és tükörkeretek, valamint butorok aranyozását, fényezését. Kőltözködéseknel butorok és más kényesebb tárgyak szakszerű, felelősség mellett való becsomagolását teljesíti. — Ablakredőnyök nagy választékban kaphatók!

Brázay-féle Sósbornesz.

A BRÁZAY-féle sósborneszszel való borogatásnak nagyon egyszerű a módja. Belemártunk a sósborneszbe egy darabka vásznat s ezt oda tesszük vagy oda kötjük az illető testrésze.

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és gyógyborok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

— Kérje mindenütt a magyar gyártmányu Müller-féle (minden fajtájú) tentát, tust, pecsétviaszot és aquarell festéket.

Mint gyógyviz csodahatásu.

Kászoni Főkut.

Természetes gyógy borviz!

Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: SZENTPÉTERY GERGELY fűszer-, üveg-, porcellán- és díszműáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15 szám alatt. — Üvegenkinti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

Kertmegnyitás!

Székelyudvarhelyt az „Erzsébet-kert“ folyó évi június hó 5-én megnyilik.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghúléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. ámban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapesten.
Richter F. Ad. és társa,
** csász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Kapható Székelyudvarhelyt:
Konez Ármin gyógyszerárban.

Antracén írótenta

legjobb és állandóan friss minőségben gyári áron a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv- papír-, író- és rajzszerekkereskedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. szám alatt kapható! Ezen kintű tonta a tollból könnyen sötétkéken folyik, csakhamar megtevedik és a tollat nem rontja. Rendes írás és másoláshoz egyformán kiválóan használható! Ismét eladónak rendkívüli kedvezmény.

Schicht-szappan

„szarvas“

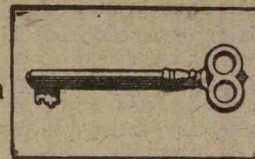
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkládóssabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Alkalmi vétel!

Alapított: 1865.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

női- és férfi divatruháza Székelyudvarhelyt, Batthyány-tér 4-ik szám. Legolcsóbb bevásárlási forrás! Gyors és pontos kiszolgálás!

Alkalmi vétel!

Alapított: 1865.

Tájékozással rövid kivonat az árjegyzékből:

(A tavaszi és nyári időnyre igen hasznos tudni valók.)

Tavaszi és nyári divatcikkek dus raktára. o o o

Férfi- és női ruhák teljes elkészítése elsőrendű műtermekben! o o o

Menyasszonyi kelengyék nagy választékban! o

Állandó nagy választék bluz- és ruha selymekben féláron is alul!

Legnagyobb raktár férfi és fiu ruháknak való posztókban, páratlan olcsó árakban, kiváló minőségekben! o o

Női ruha-kelmék méterenkint 0.25—2.50 frtig.
Jó mosó kartonok „ 0.14—0.30 frtig.
„ „ pikétek „ 0.20—0.38 frtig.
„ „ szatének „ 0.28—0.48 frtig.
Selyemfényű voilok „ 0.28—0.40 frtig.
Zefirek „ 0.18—0.40 frtig.
Oxfordok „ 0.24—0.36 frtig.
Lepedő vásznak 156—200 cm. szélességig 0.45—1.10 frtig.
Véges vásznak (23 méteres végenkint 3.50—12 frtig.
Férfi ruha-posztók mt.-kint 1.10—7.50 frtig.
Diszitett női kalapok 0.70—12 frtig.
Nap és esernyők, fekete és színes 1.00—8.50 frtig.
Női kész bluzok 0.80—5.50 frtig.

Dus raktár női és férfi fehérművekből, férfi és fiu kalapokból. Butorkelmék, asztal és ágyterítők, függönyök, futó és garnitúra-, valamint fali- és ágyelő-szőnyegek. Selyem, gyapju és mosókendők. Abroszok, szalvéták, portörülők és törülköző-kendők. Zsebkendők. Szalagok. Csapkák, csipkeszővetek, csipkegallérok, zsinórdiszek, nyakkendők és haris-

Férfi és fiu ruhák legújabb divat szerinti elkészítését — mérték után kitűnő szabásért teljes felelősséget vállalva — feltűnően olcsó árak mellett eszközölöm.

Tekintettel az árak emelkedésére a fenti olcsó árak csak a jelenlegi készlet kiárusításáig kötelezők.

nyák. Férfi és fiu kész ruhák, saját készítményű matracok. Selyem és cloth paplanok, takarók s több más mindennapi szükségletek.

Férfi, női és gyermekcipők áraiból:

Kis gyermekcipők 45 krtól 50 krig. Nagyobb fűzős 90—1.10—1.30—1.60—1.90—2.20 frtig. Férfi, bőr, cugos 2.60—3.20—4.20—6.50 forintig. Női, bőr, cugos 2.70—3.20—5.— forintig. Női bőr, fűzős 3.—3.80—4.80—5.50 frtig. Női, bőr, gombos finom 4.80—5.50 forintig. Női, lakk, kivágott 1.90—2.20—2.60 frtig. Gyermekek, lakk, kivágott 1.50—1.70 forintig. Női, chefro, félcipő 2.90—3.50 frtig. Női, chefro, gombos 3.30—3.80 frtig. Vászonz cipő, fekete és barna (női) bőrrel körözve 95 krig. Ugyanez (férfi) 1 frt 10 krig.

Férfi divatosztály:

Egész rend sacco-öltöny 12 frttól feljebb, minőség szerint minden elképzelhető árakban. Egész rend Kaiser (salon) öltöny finom anyagból már 22 frttól feljebb; elegáns, finomabb kelméből 28 frttól, legfinomabb kelméből 34 forintig.

— mérték után kitűnő szabásért teljes felelősséget vállalva — feltűnően olcsó árak mellett eszközölöm.

Férfi és fiu készruhák áruháza. Ezen ámban a legvégsőig menő olcsó árakat biztosítom, miért is különösen bátor vagyok az elősoroltakra fölhívni a közfigyelmet!!

Férfi, női és gyermek cipők kiváló minőségben, versenyen kívüli árakban! o o

Csinos női- és férfi sport, tennis és torna-cipők dus választékban.

Illatszerek, szappanok, ruha- és hajkefék! o o

Uti bőröndök és kézi-táskák. o o